

POSTANOWIENIE

Dnia 2 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie ze skargi M. S.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie
o sygn. akt II S (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym bez udziału stron w Izbie Kontroli
Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 2 marca 2022 r.,

1. pozostawia skargę bez rozpoznania;

**2. zwalnia M. S. od opłaty oraz wydatków niniejszego
postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

M. S. wniósł w dniu 13 grudnia 2021 r. skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt II S (...). Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości w sprawie, przyznanie od Skarbu Państwa kwoty w wysokości 20 000 zł oraz wydanie zalecenia „zaprzestania postępowań bezprzedmiotowych na rzecz zajęcia się dotyczącymi moich próśb oraz których potrzeba wynika z okoliczności jakie wskazywałem i wskazuję w uzasadnieniach oraz poinformowania o wynikach”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga M. S. podlegała pozostawieniu bez rozpoznania.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 ze zm., dalej: ustawa o skardze na przewlekłość postępowania) reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu lub prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze (art. 1).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skarga powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać: żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie.

Jak stanowi art. 8 ust. 2 ww. ustawy, w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy.

Stosownie do art. 430 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. 2021, poz. 534 ze zm., dalej: k.p.k.) sąd odwoławczy pozostawia bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 429 § 1 albo jeżeli przyjęcie tego środka nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu. Jak stanowi § 2 wyżej przytoczonego przepisu, na postanowienie przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego, chyba że zostało wydane przez Sąd Najwyższy. Z kolei zgodnie z art. 429 § 1 k.p.k. Prezes sądu pierwszej instancji odmawia przyjęcia środka odwoławczego, jeżeli wniesiony został po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy.

Wniesiona w przedmiotowej sprawie skarga M. S. jest niedopuszczalna. Nie budzi wątpliwości, że skarżący domaga się stwierdzenia przewlekłości postępowania Sądu Apelacyjnego w (...) w sprawie ze skargi na przewlekłość

postępowania. Taka zaś skarga w świetle ugruntowanego i jednolitego orzecznictwa Sądu Najwyższego jest niedopuszczalna, a jej złożenie implikuje, w przypadku odpowiedniego stosowania przepisów postępowania karnego, pozostawienie jej przez Sąd orzekający bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). W myśl art. 5 ust. 1 ww. ustawy, skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, że przez tok postępowania w sprawie, w znaczeniu przyjętym w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 ustawy, należy rozumieć postępowanie co do istoty sprawy. Przepisy ustawy o skardze na przewlekłość nie przewidują odrębnej skargi, która sama dotyczy postępowania w przedmiocie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Z tego też względu, jak już zaznaczano powyżej, w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd o niedopuszczalności takiej skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; z 29 listopada 2018 r., I NSP 39/18; z 19 listopada 2019 r., I NSP 176/19; z 11 grudnia 2019 r., I NSP 170/19; z 26 listopada 2019 r., I NSP 164/19). Wobec powyższego, skarga M.S. na przewlekłość postępowania, z uwagi na jej niedopuszczalność podlegała pozostawieniu bez rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie przytoczonych przepisów orzekł, jak w punkcie 1 postanowienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach w punkcie 2 postanowienia wynika z treści art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 634 k.p.k. i art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania.

